

О. Л. Гелета

Омельянівське родовище граніту

ОМЕЛЯНІВСЬКЕ РОДОВИЩЕ ГРАНІТУ – поклади граніту. Знаходиться за 0,5 км від залізнич. ст. Омелянівка, на пд.-зх. околиці с. Горщик Коростен. р-ну Житомир. обл. Лежить у межах Коростен. плутону, в пн. частині УЩ, у його геол. будові беруть участь протерозой. граніти, продукти їх руйнування та четвертинні утворення, представлені пісками та суглинками. Пром. розробку гранітів здійснюють відкритим способом від 1927. Продукцією є сировинні блоки незміненого граніту (станом на 2018 за категоріями А+В+С₁ запаси становили 2874 тис. м³, зокрема А – 1373 тис. м³, В – 1130 тис. м³, С₁ – 371 тис. м³, С₂ – 993 тис. м³). Супутня корисна копалина – граніт, змінений вивітрянням. Граніт має червоно-рожевий колір (2 відтінки: коричнево-червоний та світліший – рожево-червоний). Текстура масивна, структура близька до гранітів-рапаків, крупнозерниста, порфіроподібна. Для О. р. г. характерна паралелепіпед. окремість правил. форми, що забезпечує вихід товар. блоків до 60 %. За умовами залягання та витриманості якості корис. копалини родовище відноситься до І-ї групи (родовища простої геол. будови). Мінерал. склад: мікроклін – 65 %, плагіоклаз – 10 %, кварц – 20 %, біотит – 4 %, мусковіт, хлорит та ін. – 1 %. Фіз.-мех. властивості: об'ємна маса – 2660 кг/м³; водопоглинання – 0,15 %; пористість – 0,31 %; межа міцності при стисненні у повітряно-сухому стані – 145 МПа; межа міцності при згинанні – 21 МПа; коефіцієнт зниження міцності після насичення водою – 9 %; морозостійкість – 50 циклів; стиранність – 0,23 г/см²; сумарна питома активність природ. радіонуклідів – 208–240 Бк/кг (1 клас – можна використовувати без обмежень). Граніт вирізняється рівномір. декор. рисунком, без навантості ксенолітів і пегматит. прожилків, завдяки чому поліровані плити не потребують підбору при монтуванні. Добре піддається обробленню і поліруванню аж до дзеркал. блиску. За експлуатац. характеристиками граніт придатний для використання в зовн. і внутр. оздобленні будівель та споруд, виготовлення архіт.-буд. виробів, бруківки, бордюру, пам'ятників та ін. З омелянів. граніту споруджено стилобат п'єдесталу пам'ятника Т. Шевченку, цоколі у будівлях Нац. цирку України та ЦУМу в Києві, оздоблено низку станцій метрополітенів, мостів і набережних в Україні та за кордоном.

Бібліографічний опис:

Омельянівське родовище граніту / О. Л. Гелета // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75341>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).